

להאמין שאין השם מטיב לבני לבב כלומר להאמין שאינו משגיח עליהם להטיב להם על לדקתם ראותו שאינו מרע לחנתי לבב כלומר שאינו משגיח על הרשעים הקבילים להרע להם על רשעים. ועדין יש לשאול למה לקח זה החכם במקום הזה הדרך הזאת מן הראיה והצאור ר"ל למה לקח לטעם ולקצה לסורו מאמונת השגחת השם צדקים להטיב להם ראותו שאינו פוקד על הרעים להרע להם על רשעים היה לו לקחת לטעם ולקצה על זה מלאו שאין השם מטיב ללדיקים ולבני לבב וראותו אותם עין צעין כנגעים וצמאזים כי איך יאמין כגד המורגש בחושים עד שיאמר במקום כי קנאתי צהוללים וגו' כי כלעברתי על נגעי הלדיקים בני לבב ומכאזיהם אראה או כי אראה זכי לבב ונקיים כנגעים ומכאזים כי בזה היתה קתירה גלויה ומפורקנות למה שיטצו מהטבת השם להם? וזאת השאלה כוללת דברי החכם הזה ודברי חזריו הלוקחים הדרך הזאת צענין הזה כירמיהו צאמרו מדוע דרך רשעים ללכה וגו' ולא אמר מדוע לדיקים צלעו וצדע? וזמלא כי צענין מקומות ספקר על אכשי דורו המתלוננים והוא אמרם כל עושי רע טוב צענין ה' ובהם הוא חפץ או איה אלהי המשפט ואמרם ועתה אכחכו מאשרים זדים גם כצכו עושי רשעה גם כצכו אלהים וימלטו?

ואשר נראה לי בהתרת זה הספק הוא מה שאומר מפני שהיה העדר ההשגחה יותר מצאור צדעים ר"ל העדר השגחת השם עליהם לענשם על רשעים והתצאר לדיקים שאינו משגיח עליהם לגמלם טוב על לדקם מפני שאין הלדיקים שכל דור ודור ידועים לאדם כהודע הרשעים עד שיוכל המתלונן להתלונן על השם מלדם כשינגעו כהתלונן עליו מלד הרשעים כשיצאו צלחה כי צדעים אפשר לאדם לומר שלום רשעים אראה כלומר אני רואה צענין שאני מכיר שהענין הנמלא לאיש הזה ועיני רואות הוא שלום וכן אני יודע שהאיש ההוא אשר נמלא לו הענין ההוא הוא רשע גמור כי כל זה אפשר לאדם לדעת אמתתו ואלו לדיקים לא היה יכול לומר דעת לדיקים אראה כי אע"פ שהדבר שחל על האדם ההוא היא רעה גלויה אין ספק צדעתו ואלו לא ידע ידיעה צדורה שהאדם ההוא הוא לדיק עד שיתלונן על השם מן הרעות שחלו עליו וזה מפני שלדקת הלדיק לא תשלם רק צענין עניינים והם שיהיו כל מעשיו טובים וישרים כלומר שיעשה הטוב לעשותו והמורה עליו לעשותו ושיניח מעשותו מה שהזהר מעשותו ושיהיו אמונותיו ג"כ אמתיות לדקת צדס וצדרכיו והאחד משני עניינים האלה אפשר שיראה לעין האדם והוא ישרון המעשים אע"פ שאפשר צו לך חוקך והוא שייסיר אחד מצני אדם מעשיו הגלויים ויעשה צדקת דברים לא נלויים או אם לא יעשה צדקת מעשה רע לא יעשה הטובים

העוצים כדי לשמוע אל מלות השם אשר לוח בעשייתם ולא יאמין בעשייתם
 שום תועלת אך יעשה אותם להתגדר בעשייתם חלל הרואים בשביל שיחזיקוהו
 כלדיק, „כאמר בשביל שיקראוני חכם“ ואולם ישרון האמונות אי איפשר לדעתם
 כלל רק השם ידיעה בדורה כמאמר החכם בסקף מסכת חולין דילמא
 מהרהר בע"ז הוה אמרו על מי שאמר לו אציו עלה לבירה
 והבא לי גוזלות ועלה לכבוד אציו כמלוא עליו ושלח את
 האם כמלות התורה ג"כ וצירידתו כפל ומת, „זכר שתי מלות
 שמתן סכרן בלדן אריכות ימים והולך החכם לומר דלמא מהרהר בע"ז הוה
 כלומר מודה זה בדעתו והמודה זה ככופר בכל התורה כולה ובכל מלותיה
 א"כ למה היה עושה המלות ההם והוא מאמין בהם ובנותנם או צירידתו אחר
 שעשה הוא שהרהר בע"ז והמתקן היה רולה לקיים ההשגחה בעולם הזה בענייני
 הגוף. כזר בגלה ממאמר דלמא מהרהר בע"ז הוה שלא ידע אדם לדקת
 הלדיק בצירור רק הלדיק עלמו והשם שהוא ידע אמונותיו ומחשבותיו.
 והרחיק החכם לפתוח תלומדו על השם מלד לדקתו עד שיאמר ואני כמעט
 נטוי וגו' בראותי עלמי נגוע כל היום ותוכחתי לצקרים ואני ידע לעלמי שאני
 לדיק דלאו אורח ארעא או שמה פחד שיחשדוהו השומעים מן הלד שאמרנו
 והוא שאין לדקת הלדיק ידועה לזולת השם וכאשר קרה לאיז וחצרו אמנם
 רשעת הרשע תשלם בהעדר ממנו הענין הנראה לעין לזר משני עניינים
 הנזכרים שמי שכל מעשיו הנגלים רעים או רוצם או אף קלחם אין ספק צו
 שהוא רשע כגון שיחלל שבתות ויבזה אבות וישא שם ה' לשוא ויגנוב ויחלל
 ויחמוד וכ"ס שיטתו עם השם זולתו עד שיעשה תמונות וישתחוו להם או יקטר
 למלאכת שמים כ"ס אם יגלה באמונתו בדרכי השם מה שאינו כן כגון שיאמר
 צפרהקיא לא יראה יה ולא יצין אלהי יעקב אין ה' רואה אותנו לא יעצ ה'
 ולא ידע וכיוצא בהן שאפי' לא יהיה פיו ולבו שווין בזה הוא רעה גדולה
 ממנו שמתקיד זולתו ומחשה ומשגה ומקית ומדיח ועוד שאין אדם מפרסם
 עניינים אלו ולא אמרם רק בהקמה מדעתו ואמונתו שאינו דבר שיקנה באמירתו
 תועלת אך הדבר בהפך שהוא נבחר זה אלל רבים מן השומעים אוחו ובדאי
 לא אמרם עד שהקדים עליהם ואין לספק בכיוצא צו שהוא רשע גמור וראוי
 לכל עונש ואם יראה אדם אחד מכיוצא באילו צעורה וצטלום ידע צודאי
 שהרשע צטלום ומן הדין היה על החקיד בעל המזמור לפי מה שהיה נראה לו
 אז בראותו הרשעים גמורים צטלום ללוקחה ראיה לספק בהשגחה או להאמין
 בקותרה כפי מה שהיה חושב או כמקובל בידו והוא היות עונש הרשעים ג"כ
 בהאי עלמא ואחר שראו הרשעים הידועים צטלום הוא כמבואר אללם שהלדיקים